

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ**

Феннич В.П., Фазикош В.Г., Заборовський В.В.

ДОКАЗИ І ДОКАЗУВАННЯ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів
зі спеціальності “Право”

УЖГОРОД – 2023

ББК 67.310

Ф 42

УДК 347.9

Феннич В.П., Фазикош В.Г., Заборовський В.В. Докази і доказування у цивільному процесі: Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів зі спеціальності “Право”. Ужгород: Видавництво УжНУ, 2023. 16 с.

Методичні рекомендації для студентів юридичних спеціальностей підготовлені у відповідності з програмою курсу “Докази і доказування в цивільному процесі” на базі чинного цивільного процесуального законодавства України та практики застосування норм цивільного процесуального права. Вони направлені на засвоєння положень теорії цивільного процесуального права у процесі доказування, вивчення змісту правових інститутів загальної та особливої частини доказового права, формування навиків застосування норм доказового права. При розробці Методичних рекомендацій використано навчальні програми з даного спецкурсу, який викладається у вищих навчальних закладах України та зарубіжних країн.

Методичні рекомендації пропонуються до використання студентам юридичних спеціальностей у процесі вивчення дисципліни під час аудиторних занять, написанні студентських наукових робіт, а також у процесі самопідготовки.

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права та процесу (протокол №9 від 20 травня 2023 р.) та науково-методичної комісії юридичного факультету Ужгородського національного університету (протокол №9 від 6 червня 2023 р.).

Рецензенти:

Булеца С.Б., доктор юридичних наук, професор Ужгородського національного університету.

Немеш П.Ф., кандидат юридичних наук, професор Ужгородського національного університету.

З М І С Т

Вступ	4
Програма дисципліни	5
Плани семінарських занять та методичні рекомендації до їх вивчення	8
Орієнтовний перелік тем для дипломних (магістерських) проектів.....	13
Орієнтовні питання підсумкового контролю	14

ВСТУП

Ефективність судочинства може бути забезпечена лише при всебічному, повному, об'єктивному дослідженні обставин цивільної справи. Здійснювану, відповідно до вимог процесуального закону, діяльність суду і осіб, що беруть участь у справі по збиранню, перевірці і оцінці фактичних даних про обставини справи, достовірне встановлення яких необхідно для її правильного вирішення, прийнято називати доказуванням.

Норми процесуального права, які регламентують мету, порядок, межі і зміст процесу доказування, називаються доказовим правом. Доказування є найважливішою складовою частиною цивільної процесуальної діяльності, а тому доказове право органічно входить в систему норм цієї галузі права.

Начальна дисципліна «Докази та доказування в цивільному процесі» виступає спецкурсом, засвоєння якої є необхідною для повноцінного формування студентів, що готуються по спеціальності «Право» на рівні магістра. Крім того, знання цієї дисципліни, враховуючи міжгалузевий характер доказового права, дасть змогу вивчити особливості доказування у господарському, адміністративному процесі, третейському судочинстві.

Мета, яка переслідувалася при складанні даних Методичних рекомендацій полягає в тому, щоби допомогти студентам в опануванні системою знань з доказового права у цивільному процесі; акцентувати увагу студентів на складних теоретичних та практичних проблемах процесу доказування в цивільних справах; на основі конкретно-предметного матеріалу сприяти виробленню навиків аналітичного мислення у студентів; на практичний заняттях виробити у студентів вміння тлумачити нормативно-правові акти та застосовувати їх на практиці; сприяти засвоєнню студентами основних засад процесу доказування в цивільному судочинстві.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Докази та доказування в цивільному процесі» є поглиблене вивчення студентами проблем доказового права, аналіз процесуально-правових інститутів загальної та особливої частини доказового права, дослідження проблем застосування норм доказового права, визначення процесуально-правових механізмів захисту прав та інтересів осіб, які беруть участь в розгляді цивільної справи у процесі доказування, написання передбачених наукових робіт по даній дисципліні.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Докази і доказування в цивільному процесі» є юридична природа та структура доказового права; принципи доказового права та їх взаємодія із цивільними процесуальними принципами, що впливають на процес доказування; сутність та структура судового доказування і місця у ній судового пізнання; мета і предмет доказування; поняття доказів і їх система; система та етапи процесу доказування; питання розподілу обов'язків доказування та доказові презумпції і фікції; вимоги, що пред'являються до етапу дослідження доказів; особливості оцінки окремих видів доказів; права і обов'язки суду і осіб, що беруть участь у справі у процесі доказування; особливості доказування по окремим категоріям цивільних справ.

Вивчення доказового права у цивільному судочинстві базується на засвоєнні студентами таких дисциплін як: теорія держави і права; логіка; конституційне право; адвокатура і нотаріат; цивільний процес.

Методичні рекомендації з дисципліни «Докази і доказування в цивільному процесі» складені, виходячи із загальної та особливої частини доказового права.

Програма вивчення факультативної навчальної дисципліни «Докази та доказування в цивільному процесі» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів напряму спеціальності «Право».

**ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
“ДОКАЗИ І ДОКАЗУВАННЯ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ”**

**Розділ І
ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА ДОКАЗОВОГО ПРАВА**

Тема 1. Доказове право у системі цивільного процесуального права України

Основні концепції розуміння природи доказового права у структурі цивільного процесуального права. Концепція правового інституту. Концепція підгалузі права. Концепція галузі права. Сутність доказового права.

Структура доказового права. Загальна частина та особлива частина доказового права. Правові інститути загальної та особливої частини. Місце норм матеріального права у структурі доказового права.

Принципи доказового права. Підходи до класифікації принципів доказового права. Система принципів доказового права. Поняття та зміст принципів доказового права. співвідношення принципів доказового права із принципами цивільного процесу. Принципи правових інститутів доказового права.

Тема 2. Методологічні засади судового доказування у цивільному процесі

Поняття судового доказування. Сутність судового доказування. Концепція розумової діяльності. Концепція процесуальної діяльності. Концепція процесуально-розумової діяльності.

Поняття та ознаки судового пізнання у процесі доказування. Філософські засади судового пізнання. Теорія відображення. Логічні засади судового пізнання. Умовиводи та структура логічного доказу.

Суб'єкти судового доказування: поняття та їх система. Суд як суб'єкт судового доказування. Особи, які беруть участь у справі як суб'єкти судового доказування.

Тема 3. Предмет доказування у цивільному процесі

Поняття та значення предмету доказування. Підходи у розумінні сутності предмету доказування. Система юридичних фактів предмету доказування. Юридичні факти матеріально-правового характеру. Доказові факти. Цивільні процесуальні факти. Виховні юридичні факти. Предмет доказування та межі доказування.

Класифікація фактів предмету доказування. Матеріальні та процесуальні факти. Позитивні та негативні факти. Правомірні та неправомірні факти. Факти-явища та факти-стани. Правовстановлюючі, правозмінюючі та правоприпиняючі факти.

Факти, які не підлягають доказуванню. Загальновідомі факти. Ноторні факти. Преюдиційні факти.

Тема 4. Судові докази у цивільному процесі

Поняття та сутність судових доказів. Матеріальна та нематеріальна природа судових доказів. Ознаки судових доказів. Формування судових доказів.

Поняття та види процесуальних засобів доказування. Співвідношення процесуальних засобів доказування та судових доказів.

Класифікація судових доказів. Прямі та непрямі судові докази. Первісні та похідні судові докази. Речові та особисті судові докази. Електронні судові докази.

Тема 5. Система процесу судового доказування в цивільному судочинстві

Поняття та критерії виділення етапів процесу судового доказування. Нелінійна структура процесу судового доказування. Система етапів процесу судового доказування.

Етап визначення фактів предмету судового доказування. Зміст та роль суб'єктів доказування.

Етап збирання судових доказів. Зміст та роль суб'єктів доказування. Способи та процесуальні форми збирання судових доказів. Витребування доказів. Забезпечення доказів. Судові доручення по збиранні доказів. Збирання судових доказів за кордоном.

Етап дослідження судових доказів. Способи та критерії дослідження судових доказів. Зміст та роль суб'єктів процесу судового доказування.

Етап оцінки судових доказів. Поняття та види оцінки судових доказів. Принципи оцінки судових доказів. Зміст та роль суб'єктів процесу судового доказування.

Розділ II

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА ДОКАЗОВОГО ПРАВА

Тема 6. Показання свідків як засоби доказування

Поняття показань свідків як засіб доказування. Види показань свідків.

Свідок як інший учасник процесу. Вимоги до свідків. Особи, які не можуть бути свідками.

Права та обов'язки свідка. Відшкодування витрат свідку. Адміністративна та кримінальна відповідальність свідка.

Процедура залучення свідків до цивільного процесу. Дослідження та оцінка показань свідка.

Тема 7. Письмові докази як засоби доказування

Поняття та ознаки письмових доказів. Класифікація письмових доказів. Відмінність письмових доказів від речових та особистих доказів.

Подання, дослідження та оцінка письмових доказів.

Тема 8. Речові докази як засоби доказування

Поняття та ознаки речових доказів. Відмінність речових доказів від письмових.

Зберігання речових доказів. Повернення речових доказів.

Подання, дослідження та оцінка речових доказів.

Тема 9. Електронні докази в цивільному процесі

Поняття та ознаки електронних доказів. Відмінність електронних доказів від письмових та речових. Класифікація електронних доказів.

Подання та дослідження електронних доказів. Оцінка електронних доказів.

Тема 10. Висновки експертів як засоби доказування

Поняття та види судових експертиз. Призначення та проведення судової експертизи.

Судовий експерт як інший учасник процесу. Права та обов'язки судового експерта. Адміністративна та кримінальна відповідальність судового експерта.

Поняття висновку експерта. Структура висновку експерта. Відмінність висновку судового експерта від висновку спеціаліста.

Дослідження та оцінка висновку експерта.

Тема 11. Особливість доказування у різних видах проваджень

Доказування при розгляді справ окремого провадження. Роль суду в процесі доказування.

Доказування при розгляді справ наказного провадження. Коло засобів доказування, які можуть використовуватися у наказному провадженні.

Доказування при заочному розгляді цивільної справи. Особливість оцінки доказів.

Доказування в апеляційному провадженні. Особливість оцінки доказів.

Доказування в касаційному провадженні. Особливість предмету доказування.

Плани семінарських занять та методичні рекомендації до їх вивчення

Тема 1. Показання свідків як засоби доказування

1. Поняття та значення показань свідків як засобу доказування.
2. Свідок як інший учасник судового процесу.
3. Виклик свідка у цивільному процесі.
4. Процесуальний порядок залучення показань свідка до цивільної справи.
5. Дослідження та оцінка показань свідка.
6. Особливість отримання пояснення сторін, третіх осіб та їх представників за процедурою допиту свідків. Письмове опитування учасників справи.

Література до теми:

1. Білоусов Ю. В. Доказові презумпції цивільного судочинства / Білоусов Ю. В., Феннич В. П. – Х. : Харків юридичний, 2012. – 280 с.
2. Бондаренко-Зелінська Н. Л. Підготовка цивільних справ до судового розгляду: Монографія / Бондаренко-Зелінська Н. Л. — Х. : Харків юридичний, 2009. — 188 с.
3. Зейкан Я. П. Коментар Цивільного процесуального кодексу України / Зейкан Я. П. — К. : Юридична практика, 2006. — 560 с.
4. Зейкан Я. П. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України / Зейкан Я. П., Луців-Шумська Н. Л., Шумська Н. Л. — К.: КНТ, 2011. — 672 с.
5. Крипакова Д. Р. Объяснения лиц, участвующих в деле, в системе средств доказывания в арбитражном процессе : автореф. дисс. на соискание учён. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.15. „Гражданский процесс ; арбитражный процесс”/ Д. Р. Крипакова. — Саратов, 2009. – 25, [1] с.
6. Молчанов В. В. Развитие учения о свидетелях и свидетельских показаниях в гражданском процессе : автореф. дис. на соискание учен. степени докт. юрид. наук : спец. 12.00.15 „гражданский процесс ; арбитражный процесс / В. В. Молчанов. — М., 2009. — 50, [1] с.
7. Немеш П.Ф., Феннич В.П. Курс цивільного процесу: Загальна частина. Підручник. Ужгород: Вид-во РІК-У, 2020. 808 с.
8. Немеш П.Ф., Феннич В.П. Курс цивільного процесу: Особлива частина. Підручник. Книга 1. Ужгород: РІК-У, 2023. 524 с.
9. Новікова Н.А. Показання свідків у цивільному процесі: дис. ...канд. юрид. наук. Київ, 2017. 244 с.
10. Фурса С. Я., Цюра Т. В. Докази і доказування у цивільному процесі: Науково-практичний посібник. (Серія: Процесуальні науки). – К.: Видавець Фурса С. Я., КНТ, 2005. – 256 с.

Тема 2. Письмові докази як засоби доказування

1. Поняття та значення письмових доказів. Їх відмінність від письмових показань свідків.
2. Класифікація письмових доказів.
3. Подання, витребування та забезпечення письмових доказів. Збирання письмових доказів на підставі судового доручення.
4. Дослідження та оцінка письмових доказів.

Література до теми:

1. Білоусов Ю. В. Доказові презумпції цивільного судочинства / Білоусов Ю. В., Феннич В. П. – Х. : Харків юридичний, 2012. – 280 с.
2. Бондаренко-Зелінська Н. Л. Підготовка цивільних справ до судового розгляду: Монографія / Бондаренко-Зелінська Н. Л. — Х. : Харків юридичний, 2009. — 188 с.
3. Борисова Е. А. Апелляция в гражданском (арбитражном) процессе / Борисова Е. А. [издание второе, исправленное и дополненное]. — М. : Городец, 2000. — 288 с.
4. Зейкан Я. П. Коментар Цивільного процесуального кодексу України / Зейкан Я. П. — К. : Юридична практика, 2006. — 560 с.
5. Зейкан Я. П. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України / Зейкан Я. П., Луців-Шумська Н. Л., Шумська Н. Л. — К.: КНТ, 2011. — 672 с.
6. Калпин А. П. Письменные доказательства в судебной практике по гражданским делам : автореф. дисс. на соискание учён. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.03. „Гражданское право ; Семейное право ; Гражданский процесс ; Международное частное право”/ А. П. Калпин. — М., 1966. — 20, [1] с.
7. Луцович В.П. Понятие и сущность письменных доказательств гражданского процесса / В.П. Луцович // Закон и жизнь. – 2014. – №12/3 (276)– С. 72-77.
8. Луцович В.П. Обов'язкові та факультативні письмові докази в цивільному процесі / В.П. Луцович // Адвокат. – 2014. – №8. – С. 42-45.
9. Немеш П.Ф. Дослідження письмових доказів особистого характеру в цивільному процесі // Форум права. 2015. №4. С. 201-205.
10. Немеш П.Ф., Феннич В.П. Курс цивільного процесу: Загальна частина. Підручник. Ужгород: Вид-во РІК-У, 2020. 808 с.
11. Немеш П.Ф., Феннич В.П. Курс цивільного процесу: Особлива частина. Підручник. Книга 1. Ужгород: РІК-У, 2023. 524 с.
12. Фурса С. Я., Цюра Т. В. Докази і доказування у цивільному процесі: Науково-практичний посібник. (Серія: Процесуальні науки). – К.: Видавець Фурса С. Я., КНТ, 2005. – 256 с.

Тема 3. Речові докази як засоби доказування

1. Поняття та ознаки речових доказів. Відмінність речових доказів від письмових.
2. Класифікація речових доказів.
3. Подання, витребування та забезпечення речових доказів.
4. Збереження речових доказів.
5. Дослідження та оцінка речових доказів.

Література до теми:

1. Білоусов Ю. В. Доказові презумпції цивільного судочинства / Білоусов Ю. В., Феннич В. П. – Х. : Харків юридичний, 2012. – 280 с.
2. Бондаренко-Зелінська Н. Л. Підготовка цивільних справ до судового розгляду: Монографія / Бондаренко-Зелінська Н. Л. — Х. : Харків юридичний, 2009. — 188 с.
3. Гетманцев М. О. Речові докази у цивільному процесі: дис. ...канд. юрид. наук: 12.00.03 / Гетманцев Максим Олександрович. — К., 2014. — 262 с.
4. Зейкан Я. П. Коментар Цивільного процесуального кодексу України / Зейкан Я. П. — К. : Юридична практика, 2006. — 560 с.
5. Зейкан Я. П. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України / Зейкан Я. П., Луців-Шумська Н. Л., Шумська Н. Л. — К.: КНТ, 2011. — 672 с.
6. Зеленьак А.С. Використання речових доказів під час розгляду та вирішення цивільних справ: дис. ...канд. юрид. наук. Ужгород, 2014. 238 с.
7. Немеш П.Ф., Феннич В.П. Курс цивільного процесу: Загальна частина. Підручник. Ужгород: Вид-во РІК-У, 2020. 808 с.

8. Немеш П.Ф., Феннич В.П. Курс цивільного процесу: Особлива частина. Підручник. Книга 1. Ужгород: РІК-У, 2023. 524 с.
9. Фурса С. Я., Цюра Т. В. Докази і доказування у цивільному процесі: Науково-практичний посібник. (Серія: Процесуальні науки). – К.: Видавець Фурса С. Я., КНТ, 2005. – 256 с.

Тема 4. Електронні докази як засоби доказування

1. Поняття та ознаки електронних доказів, їх відмінність від письмових та речових доказів.
2. Класифікація електронних доказів.
3. Залучення електронних доказів у цивільну справу.
4. Дослідження електронних доказів. Особливість дослідження електронних доказів приватного характеру.
5. Оцінка електронних доказів.

Література до теми:

1. Ворожбит С. П. Электронные средства доказывания в гражданском и арбитражном процессе : дисс. ...канд. юрид. наук: 12.00.15 / Ворожбит Светлана Павловна. — СПб, 2011. — 238 с.
2. Каламайко А.Ю. Електронні засоби доказування в цивільному процесі: дис. ...канд. юрид. наук. – Х., 2016. – 242 с.
3. Каламайко А.Ю. Мережа Інтернет як джерело доказової інформації в цивільному процесі. *Юридична Україна*. 2015. №4-5. С. 118-123.
4. Кондрат'єва Н.А. Електронні докази в цивільному судочинстві в період воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. №3. С. 90-93. URL: http://lsej.org.ua/3_2022/18.pdf (дата звернення: 01.10.2023)
5. Короткий С. А. Аудио- и видеозаписи как средства доказывания в гражданском процессе : дисс. ...канд. юрид. наук : 12.00.15 / Короткий Сергей Александрович. — М., 2010. — 156 с.
6. Немеш П.Ф., Феннич В.П. Курс цивільного процесу: Загальна частина. Підручник. Ужгород: Вид-во РІК-У, 2020. 808 с.
7. Немеш П.Ф., Феннич В.П. Курс цивільного процесу: Особлива частина. Підручник. Книга 1. Ужгород: РІК-У, 2023. 524 с.
8. Татулич І.Ю. Електронні докази як засіб доказування в цивільному процесі. *Часопис Київського університету права*. 2020. №1. С. 215-219.
9. Фурса С. Я., Цюра Т. В. Докази і доказування у цивільному процесі: Науково-практичний посібник. (Серія: Процесуальні науки). – К.: Видавець Фурса С. Я., КНТ, 2005. – 256 с.

Тема 5. Висновки експертів як засоби доказування

1. Поняття та види судової експертизи.
2. Процесуальний порядок призначення судової експертизи.
3. Проведення експертизи на замовлення учасника справи.
4. Судовий експерт як інший учасник процесу.
5. Поняття та структура висновку експерта як процесуального документу. Види висновків експерта.
6. Дослідження та оцінка висновку експерта.

Література до теми:

1. Білоусов Ю. В. Доказові презумпції цивільного судочинства / Білоусов Ю. В., Феннич В. П. – Х. : Харків юридичний, 2012. – 280 с.
2. Бондаренко-Зелінська Н. Л. Підготовка цивільних справ до судового розгляду: Монографія / Бондаренко-Зелінська Н. Л. — Х. : Харків юридичний, 2009. — 188 с.
3. Зейкан Я. П. Коментар Цивільного процесуального кодексу України / Зейкан Я. П. — К. : Юридична практика, 2006. — 560 с.
4. Зейкан Я. П. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України / Зейкан Я. П., Луців-Шумська Н. Л., Шумська Н. Л. — К.: КНТ, 2011. — 672 с.
5. Немеш П.Ф., Феннич В.П. Курс цивільного процесу: Загальна частина. Підручник. Ужгород: Вид-во РІК-У, 2020. 808 с.
6. Немеш П.Ф., Феннич В.П. Курс цивільного процесу: Особлива частина. Підручник. Книга 1. Ужгород: РІК-У, 2023. 524 с.
7. Фурса С. Я., Цюра Т. В. Докази і доказування у цивільному процесі: Науково-практичний посібник. (Серія: Процесуальні науки). – К.: Видавець Фурса С. Я., КНТ, 2005. – 256 с.

Тема 6. Особливість доказування у різних видах проваджень

1. Доказування при розгляді справ наказного провадження.
2. Доказування при розгляді справ окремого провадження.
3. Доказування в заочному провадженні.
4. Доказування в апеляційному провадженні.
5. Доказування в касаційному провадженні.

Література до теми:

1. Білоусов Ю. В. Доказові презумпції цивільного судочинства / Білоусов Ю. В., Феннич В. П. – Х. : Харків юридичний, 2012. – 280 с.
2. Бондаренко-Зелінська Н. Л. Підготовка цивільних справ до судового розгляду: Монографія / Бондаренко-Зелінська Н. Л. — Х. : Харків юридичний, 2009. — 188 с.
3. Гузь Л. Є. Підстави для скасування судових рішень (ухвал) та способи запобігання їх виникнення при розгляді цивільних справ в судах / Гузь Л. Є. — Х.: Поліграфіст, 2006. — 723 с.
4. Зейкан Я. П. Коментар Цивільного процесуального кодексу України / Зейкан Я. П. — К. : Юридична практика, 2006. — 560 с.
5. Зейкан Я. П. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України / Зейкан Я. П., Луців-Шумська Н. Л., Шумська Н. Л. — К.: КНТ, 2011. — 672 с.
6. Луспенник Д. Д. Межі розгляду цивільної справи судом касаційної інстанції: деякі спірні питання / Д. Д. Луспенник // Вісник Верховного Суду України. — 2010. — №9(121). — С. 27—38.
7. Наказне провадження в цивільному процесі: монографія / За заг. ред.. В. І. Бобрика. Київ: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва НАПрН України, 2011. 203 с.
8. Немеш П.Ф., Феннич В.П. Курс цивільного процесу: Загальна частина. Підручник. Ужгород: Вид-во РІК-У, 2020. 808 с.
9. Немеш П.Ф., Феннич В.П. Курс цивільного процесу: Особлива частина. Підручник. Книга 1. Ужгород: РІК-У, 2023. 524 с.
10. Постанова Пленуму Верховного Суду України “Про судову практику розгляду цивільних справ в апеляційному порядку” від 24 жовтня 2008 року №12 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-08>

11. Трач О. М. Окремі питання доказування в суді апеляційної інстанції / О. М. Трач // Форум права. — 2008. — № 3. — С. 490 (С. 490—496) [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua/e-journals/FP/2008-3/08tomsai.pdf>
12. Феннич В.П. Предмет доказування у справах окремого провадження. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. 2011. №945. С. 266-269
13. Феннич В.П. Структура доказування при розгляді справ окремого провадження. *Університетські наукові записки*. 2011. №2(38). С. 115-119
14. Феннич В.П. Розподіл обов'язків доказування при розгляді справ окремого провадження. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2011. Випуск №3. С. 89-97.
15. Фурса С. Я., Цюра Т. В. Докази і доказування у цивільному процесі: Науково-практичний посібник. (Серія: Процесуальні науки). – К.: Видавець Фурса С. Я., КНТ, 2005. – 256 с.

Орієнтовний перелік тем для дипломних (магістерських) проектів

1. Аудіозапис та відеозапис як засоби доказування в цивільному процесі.
2. Визначення фактів предмету доказування як етап процесу доказування.
3. Висновок судового експерта як засіб доказування.
4. Державний примус у доказовому процесі.
5. Доказове право в структурі цивільного процесуального права.
6. Доказові презумпції у цивільному процесі.
7. Доказування у виконавчому провадженні.
8. Дослідження доказів як етап процесу доказування.
9. Забезпечення доказів як інститут цивільного процесуального права.
10. Загальні правила доказового процесу цивільного судочинства України.
11. Засоби доказування в цивільному процесі: теорія і практика.
12. Збирання доказів як етап процесу доказування.
13. Змагальність як принцип цивільного судочинства України та США.
14. Інститут письмових доказів у цивільному процесі України та Франції.
15. Особливість доказування в суді апеляційної інстанції.
16. Особливість доказування в суді касаційної інстанції.
17. Особливість доказування в наказному провадженні.
18. Особливість доказування в окремому провадженні.
19. Оцінка доказів у цивільному процесі.
20. Показання свідків як засоби доказування.
21. Поняття, сутність та класифікація доказів у цивільному процесі.
22. Пояснення сторін та третіх осіб як засіб доказування.
23. Правові презумпції та фікції в цивільному процесі.
24. Предмет доказування в цивільному судочинстві України.
25. Принципи доказового права цивільного судочинства.
26. Преюдиція судових актів у цивільному процесі.
27. Речові докази в цивільному процесі (порівняльно-правовий аспект дослідження).
28. Розподіл обов'язків доказування в цивільному процесі.
29. Спеціальні правила доказового процесу цивільного судочинства України.
30. Способи та процесуальні форми збирання судових доказів.
31. Стадії процесу доказування: поняття та їх класифікація.
32. Суб'єкти доказування у цивільному процесі.
33. Суд як суб'єкт доказування в цивільному процесі.
34. Факти, які не підлягають доказуванню.
35. Цивільні процесуальні юридичні факти.

Орієнтовні питання підсумкового контролю

1. Основні підходи розуміння природи доказового права.
2. Структура доказового права.
3. Принципи доказового права.
4. Поняття та сутність судового доказування в цивільному процесі.
5. Судове пізнання в структурі судового доказування.
6. Суб'єкти судового доказування.
7. Поняття та сутність предмету доказування.
8. Структура предмету доказування.
9. Факти, які не включаються до предмету доказування.
10. Поняття та сутність судових доказів.
11. Процесуальна форма судових доказів.
12. Класифікація судових доказів.
13. Поняття та класифікація етапів процесу судового доказування.
14. Визначення предмету доказування: процесуальний зміст та роль суб'єктів доказування. Джерела визначення предмету доказування.
15. Способи та процесуальні форми збирання доказів у цивільній справі. Забезпечення доказів та судові доручення по їх збиранні
16. Поняття та способи дослідження доказів у цивільній справі. Критерії дослідження судових доказів.
17. Поняття та види оцінки доказів у процесі доказування. Принципи оцінки судових доказів.
18. Поняття та значення показань свідків як засобу доказування.
19. Свідок як інший учасник процесу.
20. Процесуальний порядок залучення свідка до цивільної справи.
21. Дослідження та оцінка показів свідка.
22. Поняття письмових доказів. Їх відмінність від письмових показань свідків.
23. Класифікація письмових доказів.
24. Подання письмових доказів.
25. Дослідження та оцінка письмових доказів.
26. Поняття та ознаки речових доказів. відмінність речових доказів від письмових.
27. Класифікація речових доказів.
28. Подання речових доказів.
29. Збереження речових доказів.
30. Дослідження та оцінка речових доказів.
31. Поняття та ознаки електронних доказів, їх відмінність від письмових та речових доказів.
32. Класифікація електронних доказів.
33. Залучення електронних доказів у цивільну справу.
34. Дослідження електронних доказів. Особливість дослідження електронних доказів приватного характеру.
35. Оцінка електронних доказів.
36. Поняття та види судової експертизи.
37. Процесуальний порядок призначення судової експертизи.
38. Судовий експерт як інший учасник процесу.
39. Поняття та структура висновку експерта як процесуального документу.
40. Дослідження та оцінка висновку експерта.
41. Доказування при розгляді справ наказного провадження.
42. Доказування при розгляді справ окремого провадження.
43. Доказування в заочному провадженні.
44. Доказування в апеляційному провадженні.
45. Доказування в касаційному провадженні.

